

CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA, LA GENERALITAT DE CATALUNYA – MOSSOS D'ESQUADRA, EL CONSORCI SANITARI DE BARCELONA, L'INSTITUT CATALÀ DE LES DONES I EL CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA PER DONAR RESPOSTA A LES SITUACIONS D'EMERGÈNCIA I POST EMERGÈNCIA PSICOSOCIAL EN SITUACIONS DE VIOLENCIA MASCLISTA A LA CIUTAT DE BARCELONA

A la ciutat de Barcelona,

ES REUNEIXEN

D'una part, l'Il·lma. Sra. Laura Pérez Castaño, quarta tinenta d'Alcaldia, Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI, facultada per la signatura del conveni, en representació de l'Excm. Ajuntament de Barcelona, per acord de la Comissió de Govern de data 12 de desembre de 2019, en ús de les facultats delegades pel decret d'Alcaldia de 15 de juny de 2019, i assistida en aquest acte per l'Il·lm. Sr. Jordi Cases i Pallarès, Secretari General de l'Ajuntament d'aquesta Ciutat, nomenat per decret d'Alcaldia de data 18 de juny de 2002, en funcions de fedatari públic i d'assessorament legal segons disposen els articles 3 i 7 de Reial Decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional així com l'article 92 bis de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local.

De l'altra, la senyora Laura Martínez Portell, presidenta de l'Institut Català de les Dones (en endavant, l'ICD), que actua en nom i representació de l'ICD, amb domicili social a Barcelona, plaça Pere Coromines, 1, amb CIF Q5850014A, en virtut de l'article 1.1 de la Llei 11/1989, de 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de les Dones, de conformitat amb l'article 3.1.b) del Decret 144/2017, de 26 de setembre de reestructuració de l'ICD i del Decret 188/2019, de 3 de setembre, de nomenament.

D'altra, el Sr. Jaume Estany i Ricart, Gerent del Consorci Sanitari de Barcelona, amb NIF Q-5856235-F, nomenat per Resolució SLT/3422, de 26 de novembre de 2009, i en ús de les facultats conferides per l'article 23 dels Estatuts del Consorci Sanitari de Barcelona, aprovats pel Decret 215/2002, d'1 d'agost.

D'altra, la senyora Mercè Massa Rincón, Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona, amb seu a la Plaça Urquinaona, núm. 6, 08010 Barcelona, NIF Q-0801205-F, nomenada per acord del Consell de Direcció de data 29 d'octubre de 2015 (DOGC núm.6989 de 3 de novembre de 2015), en virtut de les facultats que li atribueix l'article

14 dels estatuts del Consorci d'Educació de Barcelona aprovats pel decret 84/2002, de 5 de febrer (DOGC núm. 3595 de 14 de març de 2002) i les Normes de Gestió Econòmiques del Consorci d'Educació aprovades per el seu Consell de Direcció.

D'altra part, la Sra. Elisabeth Abad i Giralt, secretària general del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, actuant en nom i representació del Departament d'Interior, NIF S-0811001-G. De conformitat amb el que estableix l'article 8 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya, el conseller del Departament ha delegat en la secretària general la competència per a la signatura de convenis de col·laboració mitjançant l'article 1.d) de la Resolució INT/81/2011, de 18 de gener (DOGC de 24 de gener de 2011), de delegació de competències del conseller d'Interior, en el secretari general del Departament d'Interior.

Les parts es reconeixen mútuament, en la qualitat en què intervenen, la capacitat legal necessària per formalitzar aquest Conveni, i

MANIFESTEN

- I. Que, segons l'article 112 de la Carta Municipal de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona ha de promoure totes les accions i tots els serveis que facilitin la integració i la participació de la dona en la societat i evitin la discriminació per raó de sexe. Que en virtut del mateix precepte de la Carta Municipal de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona exerceix, per delegació o en règim de cooperació amb la Generalitat de Catalunya, la gestió de tots els equipaments públics destinats a la dona, situats en el seu terme municipal, i participa en els òrgans competents per a la planificació de la política de la dona.
- II. Que l'Ajuntament de Barcelona té per objectiu dirigir i coordinar la gestió de la xarxa de serveis i recursos d'informació, assessorament i atenció que tenen per finalitat la promoció personal i social de les dones i la lluita contra qualsevol forma de discriminació i violència masclista.
- III. Que l'Ajuntament de Barcelona disposa d'un dispositiu per a l'atenció d'Emergències Socials que s'activa davant determinades situacions contemplades al Pla d'Acció del Grup Logístic Social Municipal gestionat pel Servei d'Urgències i Emergències Socials adscrit a la Gerència de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI. Aquest servei proporciona atenció psicosocial en el lloc de l'incident a través d'equips multidisciplinars integrats per professionals de les disciplines de la psicologia, el treball social i el treball familiar, cobertura de necessitats bàsiques i allotjament si així es valora i com a complementació dels serveis específics.

- IV.** Que l'Institut Català de les Dones (ICD) posa a disposició dels ajuntaments i dels consells comarcals, el servei d'intervenció en crisis greus en l'àmbit de la violència masclista, que permet garantir una atenció psicològica immediata, en el lloc de l'incident, per a les dones que viuen crisis greus de violència masclista.
- V.** Que el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) té per objectiu dirigir i coordinar la gestió dels centres, els serveis i establiments del dispositiu sanitari públic de la ciutat de Barcelona.
- VI.** Que el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) té per objectiu vetllar per al benestar de la nostra comunitat educativa i coordina la gestió dels serveis educatius que assessoren els centres.
- VII.** Que la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra ofereixen a les víctimes del delictes, especialment a les víctimes de violència masclista, violència domèstica i persones especialment vulnerables i/o en risc, atenció personalitzada, seguiment i protecció, a través de les seves oficines especialitzades d'atenció a les víctimes, els Grups d'Atenció a la Víctima (GAV), el Grup Regional d'Atenció a la Víctima (GRAV) i les seves Unitats de Seguretat Ciutadana (USC).

El cos de Mossos d'Esquadra es relaciona, a través dels canals i medis establerts, amb les diferents administracions, estaments i entitats, públiques i privades, tenint en compte els principis de col·laboració, cooperació i auxili mutu, amb respecte a les normes i les lleis legalment establertes.

En aquest sentit, el cos de Mossos d'Esquadra informará a la resta d'operadors que intervenen en aquest conveni, d'allò que la llei li permeti, i en tot cas amb el consentiment de les persones interessades, i sempre d'acord amb l'ordenament jurídic. La unitat o grup que intervingui en cada cas, escollirà el moment més adequat per facilitar la informació necessària, atenent les circumstàncies pròpies de l'actuació i investigació policial, així com a les indicacions i ordres judicials i/o de la Fiscalia.

- VIII.** Que l'any 2013 es va signar un conveni de col·laboració entre les parts que ha estat en funcionament fins l'actualitat. Ara es valora la necessitat d'elaborar un nou Protocol d'atenció psicosocial d'emergència a dones víctimes de violència masclista, actualitzat a la realitat actual i que tingui en compte també els diferents dispositius existents a la ciutat de Barcelona.

Per tot l'exposat, les parts que intervenen signen el present conveni de col·laboració amb subjecció als següents:

PACTES

Primer.- L'objecte del present conveni és la formalització d'un acord entre l'Ajuntament de Barcelona, l'Institut Català de les Dones, el Consorci Sanitari de Barcelona i la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra (Generalitat de Catalunya - Departament d'Interior) i el Consorci d'Educació de Barcelona, per a la coordinació dels serveis existents i l'establiment de protocols d'actuació, en la provisió d'atenció psicosocial d'emergència en situacions de violència masclista a la ciutat de Barcelona i l'anàlisi dels casos i el seu posterior seguiment.

Segon.- Per tal d'aconseguir aquest l'objectiu, les parts signants han convingut en la confecció i posta en marxa del *"Protocol d'atenció psicosocial d'emergència i post emergència en situacions de violència masclista a la ciutat de Barcelona"* (Annex 1), que és part integrant d'aquest conveni i que determina:

- Els principis bàsics de la intervenció d'emergència.
- L'abast de l'atenció psicosocial d'emergència.
- El procediment d'intervenció i de finalització.
- Els serveis i dispositius implicats, i la distribució de funcions i responsabilitats.
- Les tasques d'informació i seguiment.

Tercer.- D'acord amb el que es preveu en el *"Protocol d'atenció psicosocial d'emergència i post emergència en situacions de violència masclista a la ciutat de Barcelona"*, es crea una Comissió Tècnica de Seguiment formada per representants de:

- Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona.
- Servei d'Emergències Socials (CUESB) de l'Ajuntament de Barcelona.
- Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS).
- Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra.
- Servei d'Emergències Mèdiques (SEM).
- Consorci Sanitari de Barcelona.
- Institut Català de les Dones del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya.
- Consorci d'Educació de Barcelona.
- Circuit Barcelona contra la violència masclista.

La **Comissió** es reunirà, almenys un cop l'any, amb l'objectiu de:

- Fer el seguiment de les intervencions realitzades, els casos atesos i la seva evolució sempre compartint la informació disponible des dels diferents serveis implicats.

- Identificar disfuncions en el *Protocol d'atenció psicosocial d'emergència i post emergència en situacions de violència masclista a la ciutat de Barcelona*, en la seva activació i implementació, i proposar les modificacions necessàries.
- Mantenir informat al Grup Motor del *Circuit Barcelona contra la violència masclista*, la Plenària del Circuit i la Taula institucional.

La pròpia Comissió establirà la mecànica de funcionament i el seu calendari de reunions. La secretària de la comissió serà la persona que assisteixi per part de la Direcció de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona. En principi treballarà sempre en plenària i cas que calgués constituir-se alguna vocalia per un tema específic es decidirà en aquestes reunions plenàries.

Quart.- El present conveni i el *Protocol d'atenció psicosocial d'emergència i post emergència en situacions de violència masclista a la ciutat de Barcelona* que s'adjunta com annex, entrarà en vigor en el moment de la seva signatura, amb una durada inicial de quatre anys. En qualsevol moment abans de la seva finalització, el signants podran acordar unànimement la seva pròrroga per un període de 4 anys més.

Cinquè.- Seran causes de resolució les que es relacionen tot seguit:

- Mutu acord de les parts.
- Impossibilitat sobrevinguda, legal o material, de dur a terme el compliment de les seves previsions.
- Incompliment manifest dels pactes convinguts.
- Les causes generals que contempla la legislació vigent.

En cas de resolució del conveni, les parts establiran els mecanismes que permetin el seguiment de les activitats de col·laboració endegades, o la seva finalització ordenada i adequada preservant els drets dels usuaris que puguin resultar afectats.

Sisè.- Seran competents per resoldre les qüestions litigioses que puguin sorgir de la interpretació, compliment i efectes del present Conveni els tribunals de la Jurisdicció contenciosa administrativa de la ciutat de Barcelona.

I en prova de la seva conformitat i perquè en quedi constància, s'estén i se signa el present document, per sextuplicat i a un sol efecte, en el lloc i la data indicats a l'encapçalament.

Per l'Ajuntament de Barcelona

Per la Generalitat de Catalunya

Ima. Sra. Laura Pérez Castaño
Quarta Tinenta d'Alcaldia
Àrea de Drets Socials, Justícia
Global, Feminismes i LGTBI

Sra. Laura Martínez Portell
Presidenta de l'Institut Català de les
Dones

Sr. Jordi Cases i Pallarès
Secretari General

Sr. Elisabeth Abad i Giral
Secretària general
Departament d'Interior
*Per delegació de competències del conseller
d'Interior, en virtut de l'article primer de la
Resolució INT/81/2011, de 18 de gener
(DOGC núm. 5802, de 24.1.2011).*

Pel Consorci Sanitari de Barcelona

Pel Consorci d'Educació de Barcelona

Sr. Jaume Estany i Ricart
Gerent

Sra. Mercè Massa Rincon
Gerent

Annex

PROTOCOL D'ATENCIÓ PSICOSOCIAL D'EMERGÈNCIA I POSTEMERGÈNCIA EN SITUACIONS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA A LA CIUTAT DE BARCELONA

Índex de continguts

1. ANTECEDENTS.....	9
2. ALGUNS CONCEPTES CLAUSS	10
Crisi greu	10
Impacte post succés	10
Criteris bàsics de la intervenció psicosocial d'emergència.....	11
3. PRINCIPIS BÀSICS EN LA INTERVENCIÓ D'EMERGÈNCIA	12
4. MARC NORMATIU.....	12
5. ABAST DE L'ATENCIÓ PSICOSOCIAL D'EMERGÈNCIA.....	12
6. PROCEDIMENT PROTOCOL D'EMERGÈNCIA	13
Avís de l'emergència.....	13
Activació del Protocol.....	13
Equip tècnic	14
Distribució de funcions i responsabilitats.....	14
Procediment.....	14
Finalització de la intervenció d'Emergència.....	15
7. SERVEIS IMPLICATS EN LA INTERVENCIÓ D'EMERGÈNCIA	16
Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.....	16
Sistema de Salut.....	16
8. GABINET DE CRISI: FASES I FUNCIONS	17
8.1. Gabinet de crisi. Fase 1, emergència	17
Objectius	18
Serveis implicats.....	18
8.2. Gabinet de crisi. Fase 2, postemergència.....	18
Objectius	19
Serveis implicats.....	19
Distribució de funcions i responsabilitats	20
Accions.....	20
8.3. Gabinet de crisi. Fase 3, comissió d'anàlisi del cas	20
Objectius	20
Serveis implicats.....	21
Calendarització	21
9. SEGUIMENT DE LA IMPLEMENTACIÓ DEL PROTOCOL	21

1. ANTECEDENTS

L'Institut Català de les Dones (ICD) de la Generalitat de Catalunya va posar en marxa l'any 2008 el *Servei d'intervenció en crisis greus en l'àmbit de la violència masclista* i el va oferir, entre d'altres, a l'Ajuntament de Barcelona per tal de poder garantir una atenció psicològica immediata en el lloc de l'incident a les dones víctimes de crisis greus de violència masclista en l'àmbit de la parella, els seus fills i filles, el seu entorn familiar i les persones professionals implicades en l'ajuda a aquestes víctimes. Aquest servei pretén:

- Atenuar l'esdeveniment estressant i alleugerir l'impacte immediat mitjançant una primera ajuda emocional
- Limitar els trastorns psicològics a mig i llarg termini, especialment la patologia de l'estrès posttraumàtic.
- Enfortir els recursos propis de les persones per fer front al que ha succeït, activant les seves capacitats manifestes i latents.

L'Ajuntament de Barcelona disposa d'un dispositiu propi per a l'atenció d'Emergències Socials que s'activa també davant de determinades situacions contemplades al Pla d'Acció del Grup Logístic Social Municipal gestionat pel Servei d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB) adscrit a la Gerència de Drets Socials. Aquest servei proporciona atenció psicosocial en el lloc de l'incident a través d'equips multidisciplinaris integrats per professionals de les disciplines de psicologia, treball social i treball familiar.

Donada l'existència d'aquests dos serveis que intervenen en el marc de la ciutat, s'ha de fer possible la coordinació dels diferents actors, institucions i altres serveis que intervenen amb les dones víctimes de crisis greus de violència masclista, els seus fills i filles a la ciutat de Barcelona. Amb la voluntat de fer efectiva aquesta coordinació i aconseguir aquest objectiu, s'impulsa des de la Direcció de Feminismes i LGTBI (Gerència de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència) i en col·laboració amb el Servei d'Emergències Socials (adscrit a la Gerència de Drets Socials), la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (PG-ME), de l'Institut Català de les Dones, el Consorci d'Educació de Barcelona i del Consorci Sanitari de Barcelona la posta en marxa d'aquest *Protocol d'atenció psicosocial d'emergència a víctimes de violència masclista a la ciutat de Barcelona*.

Aquest protocol recull doncs les accions coordinades entre els diferents serveis, les funcions i les responsabilitats en quant a l'atenció psicosocial de la dona, els seus fills i les filles (cas de tenir-ne), dels seus familiars i altres persones de l'entorn proper impactats per la temptativa violenta a la ciutat de Barcelona.

2. ALGUNS CONCEPTES CLAUSS

Crisi greu

Atemptat contra la integritat física de la dona amb intenció de matar-la o d'ocasionar-li danys físics greus.

L'atemptat pot haver reeixit produint danys físics o la mort de la dona, o haver-se frustrat sense haver-hi conseqüències físiques, però sí emocionals.

Impacte post succés

Conjunt de reaccions a nivell psíquic, cognitiu i somàtic que envaeixen a la persona, després de veure's afectada per successos imprevistos i brutals, que comporten un risc vital i/o pèrdues per ella o per a les altres persones.

La intensitat i durada de l'impacte, estarà en relació amb l'aparició per sorpresa, amb les circumstàncies dramàtiques del succés (oportunitat, durada, violència...) i amb les característiques personals de les persones afectades. Les manifestacions de l'impacte poden durar unes hores o fins i tot dies. (Horowitz)

(Autors consultats: Slaikeu, Parkes, Horowitz i DSM-IV)

Característiques cognitives d'aquesta fase:

- Fase de rebuig:
 - a) Període confusional i d'alteració de la consciència (vàries hores).
 - b) Sentiment d'irrealitat.
 - c) Intent de negar o minimitzar la importància del succés (alguns dies).
- Fase de disturbi:
 - a) Cataclisme emocional.
 - b) Presa de consciència, més o menys realista de la naturalesa i la magnitud de les pèrdues.

Manifestacions més comunes de l'impacte post succés

- A nivell psíquic:
 - a) Reaccions de pànic.
 - b) Agitació.
 - c) Embotiment afectiu.
 - d) Sentiment d'incredulitat.
 - e) Angoixa, horror.
 - f) Impotència.
 - g) Ira.

- h) Sensació de pèrdua de control.
- i) Somatitzacions diverses.
- A nivell cognitiu:
 - a) Confusió.
 - b) Irrealitat.
 - c) Preocupació.
 - d) Dubtes.
 - e) Obsessions.
 - f) Il·lusions.
 - g) Pseudo al·lucinacions.
- Sensacions corporals:
 - a) Tremolors.
 - b) Buit a l'estómac.
 - c) Arcades.
 - d) Nus a la gola.
 - e) Defalliment.
 - f) Pressió al pit.
 - g) Manca d'alè.
 - h) Hipersensibilitat (fred, soroll...).
 - i) Debilitat muscular.
 - j) Manca d'energia.
 - k) Boca seca.
 - l) Sudoració.
 - m) Sufocacions, calfreds.

Criteris bàsics de la intervenció psicosocial d'emergència

- Priorització de l'atenció per edats i/o per nivells d'afectació: infants, gent gran...
- Atenció a les necessitats bàsiques de les persones afectades.
- Garantir la privacitat i la intimitat segons el tipus d'intervenció.
- Buscar un espai personal ja sigui a nivell individual o en grup.
- Intervencions professionals prudentes.
- Fer un recolzament i seguiment afectiu.
- Acompanyar emocionalment més que tractar emocionalment.
- Considerar que els processos de dol són diferents en cada persona i en cada moment de la seva evolució.
- Facilitar la informació de la que es disposa.
- Utilitzar el mínim d'intervencions restrictives i d'aïllament.
- Retornar el més aviat possible a la persona al seu medi normal o context social.
- Activar recursos externs.
- Informar dels recursos existents i com arribar-hi.

3. PRINCIPIS BÀSICS EN LA INTERVENCIÓ D'EMERGÈNCIA

Actuació immediata

Cal intervenir d'immediat al punt es tingui coneixement que ha succeït una crisi greu. Quant més temps es trigui en intervenir, l'impacte en les persones afectades serà més important i causarà més danys.

Intervenir exclusivament els o les professionals imprescindibles

L'atenció psicosocial l'ha de proporcionar un únic servei. La multiplicitat de professionals en una intervenció d'emergència és perjudicial per a les persones afectades i solament contribueix a augmentar la seva confusió i preocupació.

L'atenció psicosocial d'emergència s'ha de proporcionar allà on estigui la persona/es afectada/es

Les intervencions solen fer-se al carrer, al domicili o allà on es considerin més adequades per a una bona atenció. Quan la dona estigui hospitalitzada serà l'Hospital qui proporcionarà aquesta atenció.

4. MARC NORMATIU

L'actuació s'emmarca dins la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, disponible a:

http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?documentId=491383&action=fitxa

5. ABAST DE L'ATENCIÓ PSICOSOCIAL D'EMERGÈNCIA

- a. Intervenció amb la dona afectada, sempre i quan no estigui hospitalitzada.
- b. Intervenció amb els familiars de primer grau i les altres persones del nucli de convivència.
- c. Intervenció amb persones de l'entorn de la dona víctima de l'agressió.
- d. Intervenció estratègica: Assessorament als gestors de l'emergència quan sigui necessari un suport als professionals en el moment de la intervenció.

6. PROCEDIMENT PROTOCOL D'EMERGÈNCIA

Avís de l'emergència

Atès que en aquestes situacions es dona la presència de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (PG-ME), per tal de garantir l'atenció adequada a les víctimes, serà aquest cos el responsable de l'avís al Servei d'Emergències Socials de Barcelona.

En ocasions, serà el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) qui, davant d'una assistència mèdica detecti una situació d'emergència de violència masclista (dona, fills/filles...) i llevat que no estigui activat, avisi a la PG-ME, responsables d'alertar al Servei d'Emergències Socials de Barcelona.

El Centre Coordinador del SEM valorarà la sol·licitud i assignarà el recurs més adient en funció dels protocols existents.

Els criteris genèrics d'activació del SEM són:

- Presència de lesions que requereixin l'actuació d'un equip d'emergències mèdiques per ser tractades o estabilitzades.
- Lesions que puguin generar o derivar en un risc vital pel pacient.

L'avís al Servei d'Emergències Socials de Barcelona per part de la PG-ME s'ha de fer en el primer moment, quan es produeix l'episodi crític, és a dir, quan hi ha hagut la intenció de matar la dona o d'ocasionar-li danys o lesions greus. En aquells casos en els quals no fos adequat operativament formular l'avís en un moment immediat, la PG-ME el realitzarà tan aviat com sigui pertinent.

No es considerarà procedent l'avís d'emergència, si ja es té la certesa que s'hagi proporcionat una intervenció psicosocial d'emergència per part d'un altre servei que serà el responsable de canalitzar cap on s'estimi convenient l'atenció als efectes i demandes immediatament posteriors a l'episodi crític.

Activació del Protocol

El present protocol serà activat per:

- La Direcció del CUESB adscrita a la Gerència de Drets Socials.
- La Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI adscrita a la Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència.

Equip tècnic

Està integrat per professionals de les disciplines de psicologia, treball social i treball familiar. En cada episodi crític es desplaça una unitat mòbil integrada per un/a professional de cada disciplina.

Distribució de funcions i responsabilitats

Treballador/a social i psicòleg/a són responsables de:

- Elaborar el cens dels afectats
- Realitzar la valoració diagnòstica i de necessitats
- Prestar atenció a les persones davant l'impacte psicològic
- Realitzar i enviar l'informe d'actuació

Tècnic/a auxiliar és la persona responsable de donar suport a la intervenció

Procediment

En produir-se a la nostra ciutat una situació de crisi motivada per l'atemptat contra la integritat física d'una dona amb intenció de matar-la o d'ocasionar-li danys físics greus, el Cap de Torn de la Sala Regional de Comandament de la PG-ME donarà avís al Servei d'Emergències Socials de Barcelona i enviarà també un correu al Cap de la Unitat Regional de Proximitat i Atenció al Ciutadà (URPAC), per al seu coneixement, sempre que convingui:

- a. Facilitar atenció psicosocial:
 - i. A la dona agredida si no ha estat traslladada a un centre hospitalari, doncs, en aquest cas serà el mateix hospital qui facilitarà i/o gestionarà l'atenció psicosocial necessària. No obstant, si la víctima rebutja l'atenció psicosocial es pot deixar constància i comunicar posteriorment, quan s'escaigui, al Servei d'emergències socials de Barcelona.
 - ii. Als familiars directes de la víctima, prioritzant els fills/filles i les persones del nucli de convivència.
 - iii. A les persones de l'entorn de la dona víctima de l'agressió.
 - iv. A possibles testimonis implicats directament en l'actuació, si així fos necessari.
- b. Una intervenció estratègica per tal d'assessorar als mateixos gestors de l'emergència, en la realització de determinades actuacions amb els afectats, comunicacions, acompanyaments o altres que de la pròpia naturalesa del cas se'n determinin.

El/La Cap de Torn Regional en quan realitzi l'avís proporcionarà informació sobre:

- Localització
- Abast de la situació
- Estat de la víctima

L'acceptació d'assistència (com el trasllat hospitalari o l'assistència psicosocial) és un acte voluntari de la víctima i de la resta de persones implicades, pel que cal respecte i potenciació de la independència en el procés de presa de decisions.

1. En rebre l'avís el/la Cap de Torn valorarà quin serà l'equip bàsic de la intervenció i activarà el desplaçament al lloc informat.
2. L'equip farà una primera valoració i proposta d'actuació que anirà dirigida a minimitzar l'impacte en les persones afectades, a l'hora que s'orientarà la derivació de les mateixes cap a la xarxa d'atenció normalitzada que correspongui en cada cas (Serveis Socials Bàsics, Servei d'Atenció, Recuperació i Acol·lida (SARA), Atenció primària de salut, Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte, etc.).
3. Tanmateix si s'escau, s'activaran els recursos socials urgents i imprescindibles per tal d'atendre la situació: ajudes econòmiques, allotjaments, suport de treballador/a familiar a domicili, etc., fins a que el servei corresponent assumeixi l'atenció del cas.

Finalització de la intervenció d'Emergència

La intervenció per emergència finalitza:

- Un cop la persona atesa ha estat derivada al servei adient que li proporcionarà l'atenció post emergència que necessiti, si cal, des del Servei d'Emergències Socials de Barcelona se li proporcionarà acompanyament al servei que l'atendrà a partir d'aquell moment. L'equip tècnic d'emergències sempre verifica que la derivació ha estat efectiva.
- Per voluntat de la pròpia persona afectada.

Una intervenció pot durar hores o varis dies, segons les circumstàncies, però no finalitza mai fins que es donen algun dels dos supòsits anteriors.

En finalitzar la intervenció d'emergència des del CUESB es realitza un informe d'actuació del qual es remet copia a:

- Director/a Pla Acció Social (Gerència de Drets Socials)
- Director/a de serveis de Feminismes i LGTBI (Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència)
- Cap de la Unitat Regional d'Atenció a la Víctima (URPAC) de la RPMB de la PG-ME

- Director/a Territorial del Districte al qual estigui adscrit el Centre de Serveis Socials de referència (Institut Municipal de Serveis Socials).
- Gerència del Consorci Sanitari de Barcelona
- Altres serveis socials municipals intervinents.

7. SERVEIS IMPLICATS EN LA INTERVENCIÓ D'EMERGÈNCIA

En la intervenció d'Emergència, a més del Servei d'Emergències Socials de Barcelona, també intervenen directament:

Polícia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra

- Són responsables de donar avís al Servei d'Emergències Socials de Barcelona per activar una actuació d'emergència social¹
- Reben l'informe d'actuació del Servei d'Emergències Socials de Barcelona un cop finalitzada la seva intervenció.
- Faran l'acompanyament dels professionals que fan la intervenció, inclosos els del SEM, quan aquests ho valorin o es cregui adient per alguna circumstància.

Sistema de Salut

SEM

- Avisen la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, si no estan en el lloc dels fets.
- Atenen a les víctimes.
- Decideixen si necessiten ser traslladades a un hospital o no.

Hospitals

Quan la persona és ingressada en un hospital és aquest qui té la competència de proporcionar l'atenció sanitària integral que correspongui, i de fer la derivació corresponent als serveis extrahospitalaris, no d'emergències, que la dona pugui necessitar.

A Barcelona els hospitals de referència per atendre aquestes situacions seran:

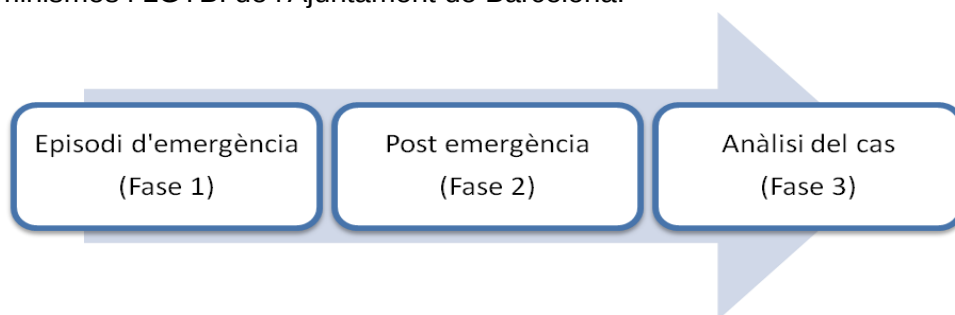
- Hospital de la Vall d'Hebron
- Hospital Clínic
- Hospital Sant Pau
- Hospital del Mar

¹ Amb excepció dels casos en què la dona agredida hagi estat traslladada a un centre hospitalari.

Pel que fa a l'articulació entre els Hospitals i el Servei d'Emergències Socials de Barcelona, ja existeix un procediment de coordinació establert per situacions d'emergència que s'ha demostrat eficaç i, per tant, serà d'aplicació també en casos de violència masclista.

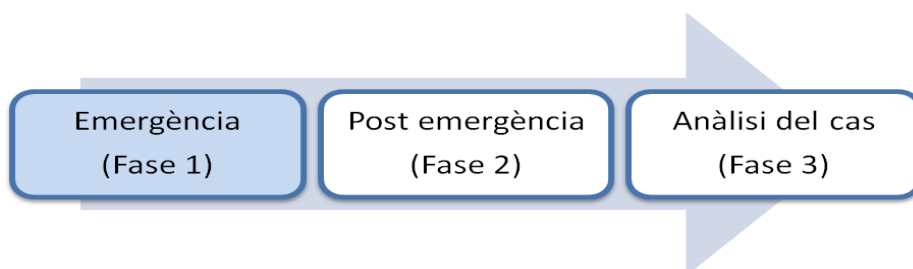
8. GABINET DE CRISI: FASES I FUNCIONS

A banda de les funcions pròpies dels serveis implicats en la intervenció d'emergència, es crea també un *Gabinet de crisi* amb tres fases davant d'intents de feminicidi de parella o feminicidis consumats per dur a terme la coordinació entre els diferents serveis i institucions. Aquest gabinet es convocarà per part de la Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona.

- *Fase 1 durant les 4 o 5 hores posteriors als succés.* En aquesta fase cal la confirmació, si és possible, que el succés ha estat un acte de violència masclista, es coordinen les primeres informacions del cas i les intervencions del si les professionals.
- *Fase 2 a les 24 h del succés.* En aquesta fase es coordinen les intervencions dels diferents serveis implicats en l'atenció, es defineixen les seves funcions i les responsabilitats.
- *Fase 3 al mes del succés:* Es convoca una comissió d'anàlisi del cas en el marc del *Circuit Barcelona contra la violència masclista* al mes del succés amb l'objectiu d'analitzar en profunditat el cas per part dels serveis que havien donat atenció a la dona, tant si són o no específics de violència masclista.

8.1. Gabinet de crisi. Fase 1, emergència

Aquesta fase compta amb dos moments diferenciats: en un primer moment cal confirmar que el succés ha estat un acte de violència masclista, i si és el cas es convocarà una reunió del gabinet de crisi en fase 1.

Objectius

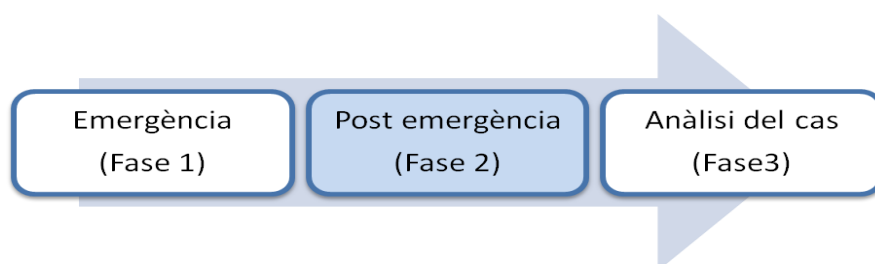
- Primer: Confirmar que ha estat un episodi de violència masclista.
- Segon: En cas de confirmació convocar el gabinet de crisi en fase 1 amb l'objectiu de:
 - Compartir les primers informacions disponibles sobre l'episodi d'emergència. S'inclourà la informació sobre els fills menors d'edat de la dona.
 - Coordinar-se institucionalment per les notes de condol i els actes de rebuig.
 - Revisar les primeres informacions del cas i els seus antecedents així com les actuacions dutes a terme des dels diferents serveis.

Serveis implicats

Els serveis implicats són:

- Referent de violència masclista de l'IMSS i Direcció territorial de l'IMSS, en cas que la dona fos atesa en el servei
- CUESB
- Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI
- Servei d'Atenció, Recuperació i Acol·lida (SARA), en qualitat de servei assessor
- Altres servis municipals que facin atenció a la dona
- Mossos d'Esquadra
- Consorci Sanitari de Barcelona
- SEM
- Referents del Circuit Barcelona contra la violència masclista i del Circuit Territorial que correspongui al cas.
- Consorci d'Educació de Barcelona, en cas que hi hagi fills i filles escolaritzats
- Institut Català de les Dones

8.2. Gabinet de crisi. Fase 2, postemergència

Les accions que desenvolupa el gabinet de crisi en aquesta segona fase tenen per objectiu coordinar les intervencions dels diferents serveis implicats en l'atenció, definir les seves funcions i les responsabilitats compartides i unilaterals de cadascun dels serveis en quant a:

- Intervenció amb la dona afectada un cop sigui donada l'alta de l'hospital i, si s'escau, mentre estigui hospitalitzada.
- Coordinació dels serveis sanitaris (treball social, metges, infermeres) amb la resta de serveis per preparar una adequada intervenció psicosocial amb la dona segons les seves possibilitats i estat de salut actual i futur.
- Coordinació en la intervenció amb els fills i les filles i amb el centre educatiu (si s'escau), amb els familiars de primer grau i altres persones del nucli de convivència un cop la dona sigui donada d'alta del servei hospitalari i, si s'escau, mentre la dona estigui hospitalitzada.
- Coordinació en la intervenció amb persones de l'entorn de la dona víctima que hagin rebut l'impacte de l'agressió.
- Intervenció estratègica: Assessorament a altres serveis i suport a professionals, si s'escau.

Objectius

Compartir entre els i les professionals la informació necessària que cada servei hagi pogut obtenir, i acordar les accions a realitzar a curt termini valorant l'abast global de la intervenció i si hi ha implicacions per altres serveis tenint en compte la situació de la dona, de l'entorn familiar, el veïnatge, l'existència de fill i filles, les actuacions al centre educatiu, al lloc de treball de la dona, coordinació amb salut així com acordar qui serà responsable de cada tasca.

Serveis implicats

Són els mateixos que la fase anterior:

- Direcció territorial de l'IMSS
- Referent de violència masclista de l'IMSS
- CUESB
- Direcció de serveis Feminismes i LGTBI
- SARA
- Mossos d'Esquadra
- Consorci Sanitari de Barcelona
- SEM
- Referents del Circuit Barcelona contra la violència Masclista i del Circuit Territorial on ha succeït el cas.
- Consorci d'Educació de Barcelona, cas que hi hagi menors escolaritzats
- Institut Català de les Dones

Distribució de funcions i responsabilitats

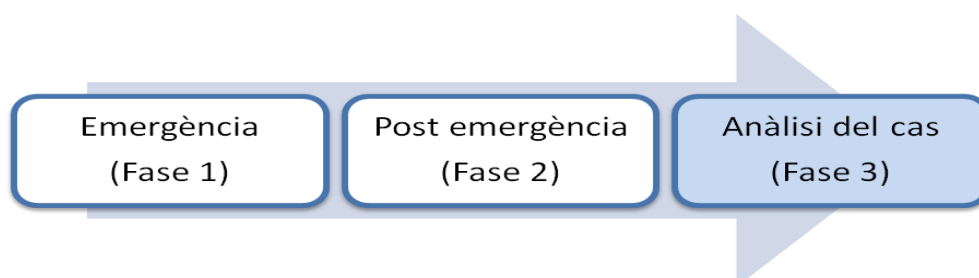
La Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI convocarà la comissió en la fase de post emergència a la que es convidaran els actors que hi figuren en l'apartat "Serveis implicats".

Els diferents serveis acordaran quines seran les seves funcions i responsabilitats respecte la intervenció de la dona; els seus fills i filles i el seu centre educatiu, si s'escau; l'entorn proper, i altres persones impactades amb l'objecte de donar suport, recolzament i fer una intervenció psicosocial.

Accions

- Cada departament proporcionarà i compartirà la informació necessària sobre el cas i es realitzarà una valoració aprofundida del cas.
- Es prendran els primers acords de les accions a curt termini i es distribuïran entre els departaments les diferents tasques a realitzar.
- Segons la natura del cas s'acordaran els missatges que es donaran.
- Decidir quin servei contactarà amb els familiars per tal d'obtenir el consentiment per a la personació de l'Ajuntament i la Generalitat de Catalunya com acusació particular.

8.3. Gabinet de crisi. Fase 3, comissió d'anàlisi del cas

Aquesta comissió es convocarà a mínim un mes més tard del succés o temptativa per analitzar i valorar les actuacions dels serveis públics intervinents en el cas.

La convocatòria la realitzarà el/la Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI i la podrà delegar en persona tècnica referent del Departament d'Informació i Atenció a les Dones que coordina el *Circuit Barcelona contra la violència masclista*.

Objectius

- Analitzar en profunditat el cas per part dels serveis que havien atès la dona abans del succés. S'intentarà obtenir informació sobre: Quin tipus de demanda havia expressat la dona; Quin era l'objectiu de la intervenció amb la dona; Si existia coneixement de violència masclista per part dels serveis que tenien relació amb la dona i l'entorn; Si s'havia realitzat la valoració de risc (RVD-BCN);

Quin era el posicionament de la dona davant la VM; Existència o no de mesures de protecció.

- Revisar protocols, derivacions... Valorar-ne el funcionament i proposar millores, si s'escau.
- Elevar al Grup Motor i a la Plenària del Circuit les conclusions, valoracions i recomanacions per tal d'anar millorant la coordinació entre els actors del Circuit i la prevenció, detecció i atenció de casos.

Serveis implicats

Es convocaran a la sessió d'anàlisi del cas els serveis següents:

- Direcció territorial Zona (IMSS)
- Referent de violència masclista de l'IMSS
- CUESB
- Direcció de serveis Feminismes i LGTBI
- Mossos d'Esquadra
- Consorci Sanitari de Barcelona
- SEM
- Consorci d'Educació de Barcelona
- Referents del Circuit Barcelona contra la violència masclista i del Circuit territorial de districte implicat

Calendarització

Aquesta Comissió es reunirà amb posterioritat a la primera reunió als 6, 12 i 24 mesos després del cas per fer seguiment de l'entorn familiar en els casos en què hagi fills i filles.

9. SEGUIMENT DE LA IMPLEMENTACIÓ DEL PROTOCOL

Amb la posada en marxa d'aquest Protocol es crea una comissió de seguiment que es reunirà com a mínim un cop l'any i on es presentarà l'informe d'activitat anual amb els següents objectius:

1. Compartir la informació sobre el total de casos atesos i les intervencions realitzades.
2. Identificar els punts forts i febles en el Protocol o en la seva implementació, per tal de consolidar el que calgui i de proposar les correccions de millora que es demostrin necessàries.
3. Informar al Circuit Barcelona contra la violència masclista sobre la implementació del Protocol i la seva evolució.

Integren la Comissió de seguiment les persones que es designin en representació de:

- Servei d'Emergències Socials de l'Ajuntament de Barcelona (CUESB)
- Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona
- Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra de la RPMB, Departament d'Interior (Generalitat de Catalunya)
- SEM
- Consorci Sanitari de Barcelona
- Consorci d'Educació de Barcelona
- Institut Català de les Dones (Generalitat de Catalunya)